

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (virspalāta)

2017. gada 4. aprīlī *

Apelācija — Eiropas Savienības ārpuslīgumiskā atbildība — Sūdzības par atklāta konkursa rezultātā izveidota piemēroto kandidātu saraksta pārvaldību izskatīšana, ko veicis Eiropas ombuds — Pienākuma ievērot pienācīgu rūpību pārkāpums — Savienības tiesību normas “pietiekami būtiska pārkāpuma” jēdziens — Morālais kaitējums — Ticības Eiropas ombuda birojam zudums

Lieta C-337/15 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2015. gada 6. jūlijā iesniedza

Eiropas ombuds, ko sākotnēji pārstāvēja *G. Grill*, vēlāk – *L. Papadias* un *P. Dyrberg*, pārstāvji,

apelācijas sūdzības iesniedzējs,

otra lietas dalībiece –

Claire Staelen, ar dzīvesvietu Bridelē [*Bridel*] (Luksemburga), ko pārstāv *V. Olona*, advokāts,

prasītāja pirmajā instancē.

TIESA (virspalāta)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], priekšsēdētāja vietnieks A. Ticano [*A. Tizzano*], palātu priekšsēdētāji R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un A. Prehala [*A. Prechal*] (referente), tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], K. Toadere [*C. Toader*], M. Safjans [*M. Safjan*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*], K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], K. Vajda [*C. Vajda*], S. Rodins [*S. Rodin*] un F. Biltšens [*F. Biltgen*],

ģenerālvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretāre V. Džakobo Peironnela [*V. Giacobbo Peyronnel*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2016. gada 6. septembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2016. gada 27. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

- 1 Ar savu apelācijas sūdzību Eiropas ombuds lūdz daļēji atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 29. aprīļa spriedumu *Staelen/Ombuds* (T-217/11, turpmāk tekstā – “pārsūdzētais spriedums”, EU:T:2015:238), ar kuru tā daļēji apmierināja *Claire Staelen* prasību par kaitējuma, kas tai esot nodarīts, ombudam izskatot viņas sūdzību par sliktu pārvaldību, ko Eiropas Parlaments pieļāvis attiecībā uz atklātā konkursa EUR/A/151/98 rezultātā izveidoto piemēroto kandidātu sarakstu, kurā viņa ir ietverta kā konkursa izturējusi kandidāte (turpmāk tekstā – “piemēroto kandidātu saraksts”), atlīdzību.

Atbilstošās tiesību normas

- 2 Eiropas Parlamenta 1994. gada 9. marta Lēmuma 94/262/EOTK, EK, Euratom par noteikumiem un vispārējiem nosacījumiem, kas reglamentē ombuda pienākumu izpildi (OV 1994, L 113, 15. lpp.), preambulas trešais apsvērums ir formulēts šādi:

“tā kā ombudam, kas var darboties arī pēc savas iniciatīvas, ir jābūt pieejamām visām viņa pienākumu veikšanai vajadzīgajām sastāvdaļām; tā kā šajā nolūkā [Savienības] iestādēm un struktūrām [...] pēc ombuda pieprasījuma ir jāsniedz visa informācija, ko viņš tām lūdz [...]”

- 3 Lēmuma 94/262 3. pantā ir paredzēts:

“1. “Ombuds pēc savas ierosmes vai saņemot sūdzību veic visas izmeklēšanas darbības, ko viņš uzskata par pamatotām, lai noskaidrotu domājamo sliktu vadību [Savienības] iestāžu un struktūru darbībā. [...]”

2. [Savienības] iestādēm un struktūrām ir pienākums sniegt ombudam visu informāciju, ko viņš tām pieprasa, kā arī ļaut tam piekļūt attiecīgajām lietām. [...]”

[..]”

- 4 Eiropas Parlamenta 2008. gada 18. jūnija Lēmuma 2008/587/EK, Euratom, ar kuru groza Lēmumu 94/262 (OV 2008, L 189, 25. lpp.), preambulas 2. apsvērumā ir paredzēts:

“Pilsoņu ticība ombuda spējai pamatīgi un objektīvi izmeklēt pārvaldē pieļautos pārkāpumus ir būtiski svarīga sekmīgai ombuda darbībai.”

Tiesvedības priekšvēsture

- 5 2006. gada 14. novembrī *C. Staelen* iesniedza ombudam sūdzību par Parlamenta pieļautu sliktu pārvaldību attiecībā uz piemēroto kandidātu sarakstu.
- 6 Izmeklēšanas (turpmāk tekstā – “sākotnējā izmeklēšana”) iznākumā ombuds 2007. gada 22. oktobrī pieņēma lēmumu, kurā secināja, ka Parlaments nav pieļāvis sliktu pārvaldību (turpmāk tekstā – “2007. gada 22. oktobra lēmums”).
- 7 2010. gada 29. jūnijā ombuds pēc savas ierosmes nolēma uzsākt izmeklēšanu, lai atkārtoti pārbaudītu, vai Parlaments nav pieļāvis sliktu pārvaldību (turpmāk tekstā – “izmeklēšana pēc savas ierosmes”).
- 8 2011. gada 31. martā ombuds pieņēma lēmumu izbeigt izmeklēšanu pēc savas ierosmes un vēlreiz secināja, ka Parlaments nav pieļāvis sliktu pārvaldību (turpmāk tekstā – “2011. gada 31. marta lēmums”).

Prasība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

- 9 Ar prasības pieteikumu, kas 2011. gada 20. aprīlī iesniegts Vispārējās tiesas kancelejā, *C. Staelen* cēla prasību, lai ombudam tiktu piespriests atlīdzināt zaudējumus, kas izriet no mantiska un morāla kaitējuma, kurš viņas ieskatā nodarīts šķietamas ombuda vairākkārtējas pienākumu neizpildes dēļ, kas pieļauta sākotnējā izmeklēšanā un izmeklēšanā pēc savas ierosmes.
- 10 Pārsūdzētā sprieduma 75.–161. punktā lemjot par pirmo *C. Staelen* izvirzīto iebildumu virkni, ņemot vērā faktu, ka ombuds ne sākotnējā izmeklēšanā, ne izmeklēšanā pēc savas ierosmes neesot veicis visas vajadzīgās pārbaudes, lai atklātu un noskaidrotu sliktas pārvaldības gadījumus, uz kuriem norādīts viņas sūdzībā, Vispārējā tiesa pirmām kārtām minētā sprieduma 75.–88. punktā sniedza vairākus “sākotnējos apsvērumus”.
- 11 Saistībā ar to Vispārējā tiesa minētā sprieduma 75.–85. punktā būtībā nosprieda, ka, lai gan ombudam ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz tam adresēto sūdzību pamatotību un to turpmāko virzību, kā arī attiecībā uz izmeklēšanas instrumentiem, kādi izmantojami, vai nu izskatot sūdzību, vai izmeklēšanā, ko tas uzsāk pēc savas ierosmes, un šajā ziņā viņam nav nekāda pienākuma attiecībā uz iznākumu, tomēr šāda rīcības brīvība neatbrīvo ombudu no pienākuma ievērot rūpības principu, kas izprotams kā pienākums rūpīgi un objektīvi izvērtēt visus elementus, kuriem ir nozīme konkrētajā gadījumā.
- 12 Šajā ziņā Vispārējā tiesa tā paša sprieduma 85.–87. punktā ir izklāstījusi šādus apsvērumus:
- “85 [...] Lai arī ombuds var brīvi lemt par izmeklēšanas uzsākšanu un, nolemjot to uzsākt, var veikt visus izmeklēšanas pasākumus, kurus tas uzskata par pamatotiem, viņam tomēr ir jānodrošina, ka pēc šiem izmeklēšanas pasākumiem tiek rūpīgi un objektīvi izvērtēti visi atbilstošie elementi, lai lemtu par apgalvojuma par sliktas pārvaldības gadījumu pamatotību un iespējamo turpmāko rīcību šī apgalvojuma sakarā. [...] Pienākums ombudam ievērot rūpības principu, tam īstenojot savas pilnvaras, ir vēl jo svarīgāks tāpēc, ka tieši viņam saskaņā ar LESD 228. panta 1. punktu un Lēmuma 94/262 3. panta 1. punktu ir piešķirts īpašs uzdevums atklāt un censties novērst sliktas pārvaldības gadījumus sabiedrības un attiecīgā pilsoņa interesēs.
- 86 Tādējādi ombudam nav rīcības brīvības attiecībā uz rūpības principa ievērošanu konkrētajā gadījumā. Tāpēc ar rūpības principa neievērošanu vien ir pietiekami, lai konstatētu pietiekami būtisku pārkāpumu [...] judikatūras izpratnē.
- 87 Tomēr jāuzsver ir arī tas, ka jebkura prettiesiska ombuda rīcība nav uzskatāma par rūpības principa [...] pārkāpumu. Vienīgi pārkāpums, ko izdarījis ombuds, īstenojot izmeklēšanas pilnvaras, kā rezultātā viņš nav varējis rūpīgi un objektīvi izvērtēt visus atbilstošos elementus, lai varētu izlemt par apgalvojuma par Savienības iestādes vai struktūras īstenoju sliktas pārvaldības gadījumu pamatotību un iespējamo turpmāko rīcību šī apgalvojuma sakarā, var būt Savienības ārpusligumiskās atbildības iestāšanās pamats rūpības principa pārkāpuma dēļ [...]”
- 13 Otrām kārtām, pārsūdzētā sprieduma 89.–146. punktā pievēršoties vairākām prasītājas *C. Staelen* kritizētām ombuda darbībām saistībā ar sākotnējās izmeklēšanas veikšanu, Vispārējā tiesa savu vērtējumu par šo jautājumu ir noslēgusi, minētā sprieduma 141.–146. punktā nospriežot, ka ombuds trijos gadījumos ir pārkāpis savu rūpības pienākumu un ka šie pārkāpumi ir pietiekami būtiski, lai izraisītu Savienības atbildību. Minētie pārkāpumi bija saistīti ar to, pirmkārt, ka ombuds ir sagrozījis Parlamenta atzinuma saturu, otrkārt, nav izpildījis rūpības pienākumu, veicot savu pārbaudi par to, vai Parlaments informāciju par *C. Staelen* vārda iekļaušanu piemēroto kandidātu sarakstā bija nosūtījis citām Savienības iestādēm un struktūrām, un, treškārt, ka ombuds nav izpildījis šādu rūpības pienākumu, savā izmeklēšanā pārbaudot, vai Parlaments ir nosūtījis šo pašu informāciju saviem ģenerāldirektoriem.

- 14 Pēc tam, pārsūdzētā sprieduma 162.–223. punktā lemjot par otro *C. Staelen* formulēto iebildumu virkni attiecībā uz ombuda šķietami pieļautām acīmredzamām kļūdām vērtējumā, Vispārējā tiesa minētā sprieduma 205. un 223. punktā secināja, ka ombuds ir pieļāvis pietiekami būtisku sava rūpības pienākuma pārkāpumu, izmeklējot, vai *C. Staelen* viņas vārda iekļaušanas piemēroto kandidātu sarakstā ilguma dēļ ir tikusi diskriminēta salīdzinājumā ar pārējiem veiksmīgajiem kandidātiem. Minētais pietiekami būtiskais pārkāpums bija saistīts ar faktu, ka ombuds, šajā jautājumā secinot, ka Parlaments nav pieļāvis sliktu pārvaldību, šajā ziņā ir balstījies tikai uz Parlamenta apgalvojumu par pārējo veiksmīgo kandidātu vārdu iekļaušanas piemēroto kandidātu sarakstā ilgumu un nav saņēmis pierādījumus, kas apstiprinātu minēto veiksmīgo kandidātu iecelšanas amatā datumu; šis apgalvojums vēlāk izrādījās kļūdainš.
- 15 Pēc tam attiecībā uz trešo iebildumu virkni, kas tostarp saistīta ar šķietamu saprātīga termiņa principa pārkāpumu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 269. punktā nosprieda, ka nesaprātīgs termiņš, kurā ombuds bija atbildējis uz divām *C. Staelen* vēstulēm, ir pietiekami būtisks Savienības tiesību normas, ar kuru tiek piešķirtas tiesības privātpersonām, pārkāpums, kas var izraisīt Savienības atbildību.
- 16 Visbeidzot, vērtējot, vai var tikt secināts par atlīdzināmā kaitējuma un cēloņsakarības starp šo kaitējumu un vairākiem iepriekš konstatētiem pārkāpumiem esamību, Vispārējā tiesa tostarp pārsūdzētā sprieduma 288.–294. punktā nosprieda, ka šajā gadījumā tas tā ir, ņemot vērā *C. Staelen* nodarīto morālo kaitējumu, pirmkārt, ticības ombuda iestādei zuduma dēļ un, otrkārt, šo pārkāpumu izraisītās sajūtas par laika un enerģijas izšķērdēšanu dēļ.
- 17 Noslēgumā, uzskatot, ka ombuds sākotnējās izmeklēšanas un izmeklēšanas pēc savas ierosmes gaitā, pirmkārt, četros gadījumos nav izpildījis savu rūpības pienākumu un, otrkārt, nesaprātīgā termiņā atbildējis uz divām *C. Staelen* vēstulēm, Vispārējā tiesa daļēji apmierināja *C. Staelen* prasību, piespriežot ombudam izmaksāt viņai summu EUR 7000 apmērā kā kompensāciju par nodarīto morālo kaitējumu.

Lietas dalībnieku prasījumi un tiesvedība Tiesā

- 18 Ar savu apelācijas sūdzību ombuds lūdz Tiesu:
- atcelt pārsūdzēto spriedumu daļā, kurā nospriests, pirmkārt, ka ombuds ir pieļāvis vairākus pārkāpumus, kuri veido pietiekami būtiskus Savienības tiesību pārkāpumus, otrkārt, ka ir tikusi pierādīta morālā kaitējuma esamība un, treškārt, ka pastāv cēloņsakarība starp Vispārējās tiesas konstatētajiem pārkāpumiem un šo morālo kaitējumu, kā arī daļā, kurā ombudam piespriests atlīdzināt kaitējumu EUR 7000 apmērā;
  - ciktāl Tiesa atceltu pārsūdzēto spriedumu, galvenokārt – tai pašai lemt par *C. Staelen* prasību un noraidīt to kā nepamatotu;
  - pakārtoti – nosūtīt lietu atpakaļ Vispārējai tiesai izskatīšanai daļā, kurā pārsūdzētais spriedums ir atcelts, un
  - taisnīgi un godīgi lemt par tiesāšanās izdevumiem.
- 19 Savā atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību *C. Staelen* lūdz Tiesu:
- noraidīt apelācijas sūdzību kā daļēji nepieņemamu un katrā ziņā kā nepamatotu;
  - piespriest ombudam samaksāt viņai EUR 50 000, atlīdzinot nodarīto morālo kaitējumu, un

— piespriest ombudam atlīdzināt visus tiesāšanās izdevumus saistībā ar apelācijas tiesvedību un tiesvedību pirmajā instancē.

- 20 2015. gada 8. oktobrī *C. Staelen* iesniedza pretapelācijas sūdzību par pārsūdzēto spriedumu. Minētā pretapelācijas sūdzība tika noraidīta ar Tiesas 2016. gada 29. jūnija rīkojumu Ombuds/*Staelen* (C-337/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:670), kas izdots, pamatojoties uz tās Reglamenta 181. pantu. Minētajā rīkojumā Tiesa nosprieda atlikt lēmuma par apelācijas sūdzību, kā arī par izdevumiem saistībā ar pretapelācijas sūdzību pieņemšanu.

Par *C. Staelen* prasījuma, lai ombudam tiktu piespriests izmaksāt viņai EUR 50 000, pieņemamību

- 21 Kā tas izriet no šī sprieduma 19. punkta, *C. Staelen* iesniegtajā atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību formulētie prasījumi ir vērsti uz to, lai, pirmkārt, pilnībā tiktu noraidīta ombuda apelācijas sūdzība un, otrkārt, lai viņam tiktu piespriests izmaksāt viņai EUR 50 000 kā kompensāciju par morālo kaitējumu, ko tas viņai esot nodarījis.
- 22 Tomēr šajā ziņā ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas Reglamenta 174. pantu atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību ir jālūdz pilnībā vai daļēji apmierināt vai noraidīt apelācijas sūdzību.
- 23 Līdz ar to *C. Staelen* prasījums, lai ombudam tiktu piespriests izmaksāt viņai EUR 50 000, ir nepieņemams.

Par apelācijas sūdzību

- 24 Pamatojot savu apelācijas sūdzību, ombuds izvirza piecus pamatus.

Par pirmo apelācijas sūdzības pamatu

- 25 Saistībā ar pirmo pamatu, kas ietver četras daļas, ombuds pārmet Vispārējai tiesai kļūdas tiesību piemērošanā attiecībā uz vienu no Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās nosacījumiem, proti, prasību par “pietiekami būtisku” Savienības tiesību normas, ar kuru tiek piešķirtas tiesības privātpersonām, pārkāpumu.

Par pirmā pamata pirmo daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 26 Ombuds apgalvo, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, pārsūdzētā sprieduma 86. punktā nospriežot, ka ar rūpības principa, kas izprotams kā pienākums rūpīgi un objektīvi izvērtēt visus attiecīgās lietas atbilstošos apstākļus, pārkāpumu vien pietiek, lai konstatētu “pietiekami būtisku” Savienības tiesību normas, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām, pārkāpumu un līdz ar to prettiesiskumu, kas var izraisīt Savienības atbildību.
- 27 *C. Staelen* uzskata, ka šī pamata pirmā daļa ir nepieņemama tāpēc, ka Vispārējai tiesai, nevis Tiesai, kas lemj par apelācijas sūdzību, ir jāizvērtē fakti.
- 28 Runājot par jautājumu būtību, viņa uzskata, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi nekādu kļūdu tiesību piemērošanā, jo Tiesa tostarp 2004. gada 23. marta sprieduma Ombuds/*Lamberts* (C-234/02 P, EU:C:2004:174) 50. punktā ir precizējusi, ka ombudam, veicot izmeklēšanu, ir pienākums izmantot piemērotākos līdzekļus, un tas precīzi atbilstot pienākumam ievērot rūpību, saistībā ar kuru ombudam neesot nekādas rīcības brīvības.

– Tiesas vērtējums

- 29 Vispirms ir jāatgādina, kā tas izriet no LESD 20. panta 2. punkta d) apakšpunkta, ka tiesības vērsties pie ombuda gadījumā, kad Savienības iestādes vai struktūras ir pieļāvušas administratīvas kļūmes, ir it īpaši Savienības pilsoņiem atzītas tiesības, kuras tostarp nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 43. pantā.
- 30 Saskaņā ar LESD 228. panta 1. punktu ombuds ir pilnvarots pieņemt sūdzības par Savienības iestāžu vai struktūru pieļautām administratīvām kļūmēm, izmeklēt šīs sūdzības un sniegt par to ziņojumus. Šajā pašā tiesību normā ir precizēts, ka ombuds saskaņā ar saviem pienākumiem vai nu pēc paša ierosmes, vai arī pamatojoties uz sūdzībām, kas viņam iesniegtas, veic izmeklēšanu, ko tas uzskata par pamatotu, un ka gadījumā, kad ombuds konstatē administratīvu kļūmi, viņš par šo jautājumu ziņo attiecīgajai iestādei vai struktūrai, kurai ir trīs mēneši laika, lai savu viedokli darītu zināmu ombudam, un pēc tam viņš nosūta ziņojumu Parlamentam un attiecīgajai iestādei vai struktūrai un informē personu, kura iesniegusi sūdzību, par šīs izmeklēšanas iznākumu.
- 31 Attiecībā uz personas, kura iesniegusi sūdzību ombudam, iespēju izvirzīt jautājumu par Savienības atbildību saistībā ar veidu, kādā tikusi izskatīta minētā sūdzība, Tiesa jau ir norādījusi, ka ir jāatsaucas uz tās pastāvīgo judikatūru, saskaņā ar kuru tiesības uz atlīdzinājumu ir atzītas tad, kad ir īstenojušies trīs nosacījumi, proti, pārkāptās tiesību normas mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām, pārkāpums ir pietiekami būtisks un pastāv tieša cēloņsakarība starp akta izdevēja pienākuma pārkāpumu un aizskartajai personai nodarīto kaitējumu. Attiecībā uz otro nosacījumu Tiesa šajā pašā kontekstā ir atgādinājusi arī, ka izšķirošais kritērijs, lai uzskatītu, ka Savienības tiesību pārkāpums ir pietiekami būtisks, ir tas, ka attiecīgā Savienības iestāde vai struktūra ir acīmredzami un būtiski pārkāpusi savas rīcības brīvības robežas (spriedums, 2004. gada 23. marts, *Ombuds/Lamberts*, C-234/02 P, EU:C:2004:174, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 32 Saistībā ar iepriekš minēto Tiesa ir precizējusi arī, ka, lai izvērtētu, vai ir noticis pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību ombuda rīcības dēļ, ir jāņem vērā ombuda darbības īpatnības. Šajā ziņā ir jāņem vērā, ka ombudam ir tikai pienākums izmantot piemērotākos līdzekļus un ka viņam ir plaša rīcības brīvība (spriedums, 2004. gada 23. marts, *Ombuds/Lamberts*, C-234/02 P, EU:C:2004:174, 50. punkts).
- 33 Tāpat Tiesa ir nospriedusi, ka, lai gan ombudam ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz sūdzību pamatotību un to turpmāko virzību un šajā kontekstā viņam nav nekāda pienākuma attiecībā uz iznākumu un lai gan tāpēc Savienības tiesas kontrolei ir jābūt ierobežotai, tomēr nevar tikt izslēgts, ka ārkārtas apstākļos persona var pierādīt, ka ombuds savu pienākumu izpildē ir pieļāvis pietiekami būtisku Savienības tiesību pārkāpumu, kas var nodarīt kaitējumu attiecīgajam pilsonim (šajā ziņā skat. spriedumu, 2004. gada 23. marts, *Ombuds/Lamberts*, C-234/02 P, EU:C:2004:174, 52. punkts).
- 34 Turklāt ir jāatgādina, ka labas pārvaldības principam raksturīgais rūpības pienākums, kas vispārīgi piemērojams Savienības administrācijas darbībām tās attiecībās ar sabiedrību, prasa, lai tā rīkotos rūpīgi un piesardzīgi (šajā ziņā skat. spriedumu, 2008. gada 16. decembris, *Masdar (UK)*/Komisija, C-47/07 P, EU:C:2008:726, 92. un 93. punkts).
- 35 Šo apsvērumu gaismā ir jānorāda, pirmkārt, attiecībā uz pirmā pamata pirmās daļas pieņemamību, ka ombuds šajā pamata daļā kritizē nevis Vispārējās tiesas veikto faktu vērtējumu, kā to apgalvo *C. Staelen*, bet gan kļūdu tiesību piemērošanā, ko esot pieļāvusi minētā tiesa, balstoties uz Savienības tiesību “pietiekami būtiska pārkāpuma”, kas var izraisīt iespējamu tās ārpuslīgumisko atbildību, jēdziena kļūdainu koncepciju. No tā izriet, ka pirmā pamata pirmā daļa ir pieņemama.

- 36 Otrkārt, runājot par jautājuma būtību, ir jākonstatē, ka, pārsūdzētā sprieduma 86. punktā nospriežot, ka ar rūpības principa neievērošanu vien pietiek, lai konstatētu pietiekami būtisku pārkāpumu, kas var izraisīt Savienības atbildību, tāpēc, ka ombudam nav rīcības brīvības attiecībā uz minētā principa ievērošanu konkrētajā gadījumā, Vispārējā tiesa vairākos aspektos nav ievērojusi šī sprieduma 31.–33. punktā atgādinātos principus.
- 37 Proti, kā izriet no šī sprieduma 31. punktā atgādinātās Tiesas pastāvīgās judikatūras, vienīgi pietiekami būtisks, nevis jebkāds Savienības tiesību normas, ar kuru tiek aizsargātas privātpersonas, pārkāpums var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Turklāt gadījumā, ja Savienības iestādei vai struktūrai ir piešķirta rīcības brīvība, vienīgi tad, kad attiecīgā iestāde ir acīmredzami un būtiski pārkāpusi šai brīvībai noteiktās robežas, var tikt konstatēts šāds pietiekami būtisks Savienības tiesību pārkāpums.
- 38 Tāpat tas tā ir attiecībā uz ombuda rūpības pienākuma pārkāpumu, kas automātiski nevar nozīmēt prettiesisku rīcību, kura varētu izraisīt Savienības atbildību, bet kas ir jāizvērtē – kā tas ir atgādināts šī sprieduma 32. un 33. punktā –, ņemot vērā faktu, ka ombudam savu uzdevumu izpildē ir vienīgi pienākums izmantot piemērotākos līdzekļus un ka viņam ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz, pirmkārt, saņemto sūdzību pamatotību un to turpmāko virzību, otrkārt, uz veidu, kādā izskatāmas ierosinātās lietas un veicama izmeklēšana, un, treškārt, uz iegūto ziņu analīzi, kā arī secinājumiem, kas izdarāmi no šīs analīzes.
- 39 Pārsūdzētā sprieduma 86. punktā vispirms apstiprinot, ka ombudam nav rīcības brīvības attiecībā uz rūpības principa ievērošanu konkrētajā gadījumā, un pēc tam secinot, ka tāpat ar minētā principa neievērošanu vien ir pietiekami, lai konstatētu, ka šis ir pietiekami būtisks pārkāpums, Vispārējā tiesa acīmredzami ir vēlējusies atsaukties uz pārsūdzētā sprieduma 71. punktā minēto Tiesas judikatūru, saskaņā ar kuru tad, kad Savienības iestādei ir ļoti ierobežota rīcības brīvība vai pat tās nav, vienkāršs Savienības tiesību pārkāpums var būt pietiekams, lai konstatētu pietiekami būtiska šo tiesību pārkāpuma esamību (skat. it īpaši spriedumu, 2002. gada 10. decembris, Komisija/*Camar* un *Tico*, (C-312/00 P, EU:C:2002:736, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 40 Tomēr Vispārējā tiesa nevarēja tādējādi nospriest, ka ir iestājušies nosacījumi, kuri var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību rūpības pienākuma pārkāpuma dēļ, neņemot vērā ne jomu, ne apstākļus, ne kontekstu, kurā attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai ir minētais pienākums (šajā ziņā skat. spriedumu, 1992. gada 30. janvāris, *Finsider* u.c./Komisija, C-363/88 un C-364/88, EU:C:1992:44, 24. punkts).
- 41 Tāpat, lai secinātu, ka pastāv pietiekami būtisks ombudam noteiktā rūpības pienākuma pārkāpums, būtu jākonstatē, ka ombuds, nerīkojoties ar visu vajadzīgo rūpību un piesardzību, būtiski un acīmredzami ir pārkāpis robežas, kuras noteiktas viņa rīcības brīvībai, kad viņš īsteno savas izmeklēšanas pilnvaras. Šajā nolūkā vienlaikus ar šo kontekstu būtu jāņem vērā visi elementi, kuri raksturo attiecīgo situāciju, tostarp it īpaši acīmredzamais rūpības trūkums, kuru ombuds esot izrādījis, veicot savu izmeklēšanu (šajā ziņā it īpaši skat. spriedumus, 1992. gada 30. janvāris, *Finsider* u.c./Komisija, C-363/88 un C-364/88, EU:C:1992:44, 22. punkts, kā arī 2003. gada 10. jūlijs, Komisija/*Fresh Marine*, C-472/00 P, EU:C:2003:399, 31. punkts), tas, vai šis rūpības trūkums ir attaisnojams vai nav (šajā ziņā it īpaši skat. spriedumus, 1992. gada 30. janvāris, *Finsider* u.c./Komisija, C-363/88 un C-364/88, EU:C:1992:44, 22. punkts, kā arī 2000. gada 4. jūlijs, *Haim*, C-424/97, EU:C:2000:357, 42. un 43. punkts), vai arī secinājumu, kuri izdarīti no viņa veiktās pārbaudes, neatbilstošais un neracionālais raksturs (šajā ziņā skat. spriedumu, 1991. gada 22. oktobris, *Nölle*, C-16/90, EU:C:1991:402, 13. punkts).
- 42 Vēl ir jāprecizē, kā to ir norādījis ombuds, ka tas apstākļi vien, kuru Vispārējā tiesa ir izcēlusi pārsūdzētā sprieduma 85. punktā, proti, ka ombuda uzdevums ir atklāt sliktas pārvaldības gadījumus citu Savienības iestāžu un struktūru darbībā, arī nevar pamatot minētā sprieduma 86. punktā izklāstīto apsvērumu.

- 43 Šajā ziņā, protams, var tikt sagaidīts, ka ombuds, it īpaši ņemot vērā uzdevumu, kurš tam uzticēts saskaņā ar Līgumu, pats pievērsīs īpašu vērību rūpības pienākuma ievērošanai, rūpīgi un piesardzīgi veicot savu izmeklēšanu, kuras ietvaros viņam ir saistošs tikai pienākums izmantot piemērotākos līdzekļus. Tomēr no iepriekš minētā nevar tikt secināts, ka mazākais ombuda pieļautais rūpības pienākuma pārkāpums, īstenojot šo savu izmeklēšanas uzdevumu, *ipso facto* būtu minētā pienākuma “pietiekami būtisks pārkāpums” šī sprieduma 31. un 32. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē.
- 44 Visbeidzot, kā to pamatoti norādījis ombuds, pārsūdzētā sprieduma 87. punktā ietvertais precizējums, saskaņā ar kuru vienīgi tāds viņa pieļauts pārkāpums, kā rezultātā viņš nav varējis rūpīgi un objektīvi izvērtēt visus atbilstošos elementus, lai varētu izlemt par apgalvojuma par sliktas pārvaldības gadījumu pamatotību, var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, nekādi neietekmē šī sprieduma 41. punktā izklāstītos apsvērumus. Proti, šis precizējums attiecas uz sekām, kas attiecīgā gadījumā ir saistītas ar attiecīgo pārkāpumu, nevis uz konkrētās darbības vai bezdarbības raksturu, ne arī Savienības tiesību pārkāpuma pietiekami būtisko raksturu, kas izriet no minētā pārkāpuma.
- 45 No iepriekš minētā izriet, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 86. punktā vispārīgi nospriežot, ka rūpības principa neievērošana “vien”, ko pieļāvis ombuds, veido Savienības tiesību normas, kas aizsargā privātpersonas, “pietiekami būtisku pārkāpumu”, kurš var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 46 Tomēr šāda kļūda tiesību piemērošanā pati par sevi šajā lietā nevar būt pamats pārsūdzētā sprieduma atcelšanai. Lai noteiktu, vai tam tā jābūt šajā gadījumā, ir jāpārbauda, vai – kā to apgalvo ombuds saistībā ar pirmā pamata otro līdz ceturto daļu un otro pamatu – Vispārējā tiesa pēc tam konkrēti ir piemērojusi kļūdainu principu, kuru tā izklāstījusi pārsūdzētā sprieduma 86. punktā, un vai minētā kļūda tiesību piemērošanā tādējādi liek apšaubīt vērtējumus, balstoties uz kuriem Vispārējā tiesa vairākas attiecīgās ombuda darbības kvalificēja kā rūpības pienākuma “pietiekami būtiskus pārkāpumus”.

Par pirmā pamata otro līdz ceturto daļu

– Lietas dalībnieku argumenti

- 47 Saistībā ar sava pirmā pamata otro līdz ceturto daļu ombuds norāda, ka, ņemot vērā pārsūdzētā sprieduma 86. punktā Vispārējās tiesas pieļauto kļūdu tiesību piemērošanā, šī tiesa, tā paša sprieduma 142.–144. punktā nospriežot, ka trīs rūpības pienākuma pārkāpumi, kuri šajā lietā tiek pārvesti ombudam, ir “pietiekami būtiski”, lai varētu izraisīt Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos, tāpat ir pieļāvusi kļūdas tiesību piemērošanā.
- 48 Saistībā ar šī pamata otro daļu ombuds apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 142. punktā nospriežot, ka ombuds, savā 2007. gada 22. oktobra lēmumā sagrozot Parlamenta atzinuma saturu, ir pieļāvis šādu pietiekami būtisku pārkāpumu, tikai tāpēc vien, ka ombudam neesot nekādas rīcības brīvības attiecībā uz dokumenta satura dokumentēšanu, Vispārējā tiesa nav izpildījusi savu pienākumu ņemt vērā visus elementus, kuriem ir nozīme, lai spriestu par šāda pārkāpuma esamību.
- 49 Turpinājumā, pamatojot sava pirmā pamata trešo un ceturto daļu, kas attiecīgi ir vērstas pret pārsūdzētā sprieduma 143. un 144. punktu, ombuds norāda, ka, vienīgi apgalvojot, ka šie šķietamie rūpības pienākuma pārkāpumi izmeklēšanās, ko viņš veicis, lai noteiktu, vai Parlaments bija informējis citas iestādes un savus ģenerāldirektorātus par *C. Staelen* vārda iekļaušanu piemēroto kandidātu sarakstā, veido – ņemot vērā pārsūdzētā sprieduma 86. punktā Vispārējās tiesas formulēto principu – Savienības tiesību “pietiekami būtiskus pārkāpumus”, Vispārējā tiesa nav pierādījusi, bet gan postulējusi šādu pārkāpumu esamību.

- 50 Turklāt, pārsūdzētā sprieduma 143. punktā nospriežot, ka ombuds nav pierādījis, ka šī sprieduma iepriekšējā punktā minētā informācija ir tikusi nosūtīta citām Savienības iestādēm, Vispārējā tiesa esot nonākusi pretrunā pati sev, jo pārsūdzētā sprieduma 105. punktā tā turklāt esot nospriedusi, ka šī informācija bija šo iestāžu rīcībā vismaz kopš 2007. gada 14. maija.
- 51 Attiecībā uz pārsūdzētā sprieduma 144. punktu saistībā ar šīs pašas informācijas nosūtīšanu Parlamenta ģenerāldirektorātiem Vispārējā tiesa turklāt neesot ņēmusi vērā ombuda uzdevuma īpatnības, uzskatot, ka viņam savu uzsākto pārbaužu laikā ir jāiegūst un jāiekļauj pārbaužu materiālos rakstveida pierādījumi attiecībā uz katru savas izmeklēšanas aspektu.
- 52 *C. Staelen* ieskatā Vispārējai tiesai ir jāvērtē faktiskie un tiesiskie apstākļi, lai konstatētu, vai rūpības trūkums ir pārkāpumu veidojošs elements un vai tas turklāt veido pietiekami būtisku Savienības tiesību pārkāpumu, tāpēc ombuda [apelācijas sūdzības] pirmā pamata otrā līdz ceturtā daļa esot nepieņemamas. Katrā ziņā Vispārējās tiesas analizē, kas ietverta pārsūdzētā sprieduma 142.–144. punktā, neesot pieļauta nekāda kļūda tiesību piemērošanā.

– Tiesas vērtējums

- 53 Attiecībā uz pirmā pamata otrās līdz ceturtās daļas pieņemamību ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru no LESD 256. panta 1. punkta otrās daļas un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmās daļas izriet, ka vienīgi Vispārējās tiesas kompetencē ir, pirmkārt, konstatēt faktus, izņemot gadījumu, kad šo konstatējumu saturiskā nepareizība izriet no šai tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem, un, otrkārt, veikt šo faktu vērtējumu. Savukārt tad, kad Vispārējā tiesa ir konstatējusi vai izvērtējusi faktus, Tiesas kompetencē ir pārbaudīt šo faktu juridisko kvalifikāciju un tiesiskās sekas, kuras Vispārējā tiesa no tās ir secinājusi (skat. it īpaši spriedumu, 2009. gada 3. septembris, *Moser Baer India/Padome*, C-535/06 P, EU:C:2009:498, 31. punkts un tajā minētā judikatūra). Tāpat Tiesa vairākkārt ir atgādinājusi, ka tas, vai Vispārējā tiesa no minētajiem faktiem varēja pamatoti secināt, ka Savienības iestādes ir pārkāpušas savu rūpības pienākumu, ir tiesību jautājums, kurš ir pakļauts Tiesas kontrolei apelācijas tiesvedībā (skat. it īpaši spriedumu, 2009. gada 3. septembris, *Moser Baer India/Padome*, C-535/06 P, EU:C:2009:498, 34. punkts un tajā minētā judikatūra). Tas tā ir arī tad, kad ir jānosaka, vai šāds pārkāpums turklāt ir kvalificējams kā Savienības tiesību “pietiekami būtisks pārkāpums”, kas var izraisīt tās ārpuslīgumisko atbildību.
- 54 Pretēji tam, ko apgalvo *C. Staelen*, pirmā pamata otrā līdz ceturtā daļa nav vērstas uz to, lai atkārtoti tiktu izvērtēts Vispārējās tiesas veiktais faktisko apstākļu vērtējums, bet gan būtībā ar tām tiek apstrīdētas darbības, ar kurām veikta juridiskā kvalifikācija, pamatojoties uz kuru minētā tiesa nolēma, ka ombuds šajā lietā ir pieļāvis pietiekami būtiskus Savienības tiesību pārkāpumus.
- 55 No tā izriet, ka *C. Staelen* izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir jānoraida.
- 56 Runājot par lietas būtību, saistībā ar pirmā pamata otro daļu ir jānorāda, ka Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 102. punktā ir nospriedusi, ka, 2007. gada 22. oktobra lēmuma 2.5. punktā norādot, ka veiktā pārbaude ir apstiprinājusi to, ko Parlaments jau bija norādījis savā atzinumā, proti, ka piemēroto kandidātu saraksts ticis nodots citu Savienības iestāžu rīcībā, lai gan šajā atzinumā nebija šādas norādes, ombuds, neizrādot rūpību, ir sagrozījis attiecīgā dokumenta saturu.
- 57 Šajā ziņā ir jāuzsver, ka, lai gan, protams, kā tas ir norādīts šī sprieduma 38. punktā, ombudam sava uzdevuma izpildē ir plaša rīcības brīvība, tostarp saistībā ar virzību, kādu viņš ir iecerējis attiecībā uz viņam iesniegtajām sūdzībām, un veidu, kādā tās tiks izskatītas, tomēr tad, kad ir jāizklāsta viņam iesniegtā dokumenta saturs, lai pamatotu secinājumus, kurus viņš izdarījis, pieņemot lēmumu pabeigt izmeklēšanu – kā tas ir šajā lietā –, viņam ir ierobežota, pat gandrīz neesoša rīcības brīvība. Līdz ar to,

ņemot vērā šī sprieduma 39. punktā atgādināto judikatūru, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 142. punktā pamatoti ir nospriedusi, ka Parlamenta 2007. gada 20. marta atzinuma satura sagrozīšana, ko veicis ombuds, veido pietiekami būtisku pārkāpumu, kas var izraisīt Savienības atbildību.

- 58 Ievērojot iepriekš minēto, pirmā pamata otrā daļa ir jānoraida.
- 59 Attiecībā uz šī pamata trešo un ceturto daļu no pārsūdzētā sprieduma 143. un 144. punkta izriet, ka, lai rūpības pienākuma pārkāpumi, kas konstatēti pārsūdzētā sprieduma 109. un 140. punktā, tiktu kvalificēti kā “pietiekami būtiski” un ņemot vērā ombuda nepietiekami veikto izmeklēšanu attiecībā uz piemēroto kandidātu saraksta nosūtīšanu attiecīgi citām iestādēm un Parlamenta ģenerāldirektorātiem, Vispārējā tiesa ir vienīgi atsaukusies uz pārsūdzētā sprieduma 86. punktā ietvertajiem apsvērumiem.
- 60 Vispārējās tiesas pieļautā kļūda tiesību piemērošanā pārsūdzētā sprieduma 86. punktā, kas tika konstatēta, izvērtējot pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu, ir pamats nepieņemt minētās tiesas veiktajam vērtējumam, balstoties uz kuru tā minētā sprieduma 143. un 144. punktā kvalificēja ombudam šajā lietā pārmestos rūpības trūkuma gadījumus kā pietiekami būtiskus pārkāpumus, kuri var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 61 Šādos apstākļos šī pamata trešā un ceturrtā daļa ir jāapmierina, nepastāvot nepieciešamībai izvērtēt pārējos ombuda argumentus, kurus viņš ir izvirzījis to pamatojumam.
- 62 No visa iepriekš minētā izriet, ka pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmā, trešā un ceturrtā daļa ir jāapmierina, bet tā otrā daļa ir jānoraida.

Par otro apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 63 Saistībā ar otrā pamata pirmo daļu ombuds apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 205. un 223. punktā nospriežot, ka ombuds, paļaujoties uz Parlamenta skaidrojumiem, nav izpildījis rūpības pienākumu, lai gan savā sūdzībā *C. Staelen* faktiski bija norādījusi uz acīmredzamu ombuda pieļautu kļūdu vērtējumā, Vispārējā tiesa ir lēmusi, pārsniedzot prasījuma robežas.
- 64 Saistībā ar šī pamata otro daļu ombuds norāda, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 204. punktā nospriežot, ka apstākļi, ka izmeklēšanas laikā kādas Savienības iestādes sniegtais paskaidrojums var šķist pārlicinošs, neatbrīvo ombudu no atbildības pārlicināties, ka fakti, uz kuriem ir balstīts šis paskaidrojums, ir pierādīti, ja minētais paskaidrojums ir uzskatāms par vienīgo pamatojumu ombuda konstatējumam par to, ka šī iestāde nav pieļāvusi sliktu pārvaldību, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 65 Saistībā ar otrā pamata trešo daļu ombuds apgalvo, ka, pat ja būtu jāuzskata, ka viņš ir pieļāvis kļūdu, kuru viņam šādi pārmet Vispārējā tiesa, tomēr šī tiesa nav izvērtējusi jautājumu par to, vai šāda kļūda veido pietiekami būtisku Savienības tiesību pārkāpumu. Proti, pārsūdzētā sprieduma 205. punktā Vispārējā tiesa šajā ziņā esot vienīgi nospriedusi, ka rūpības trūkums, kuru tā ir identificējusi, var izraisīt Savienības atbildību.
- 66 Saistībā ar otrā pamata pirmo daļu *C. Staelen* norāda, ka, secinot, ka ombuds nav izpildījis savu rūpības pienākumu, Vispārējā tiesa nav izvirzījusi iebildumu, kas nav ietverts prasības pieteikumā, un ka tā, būdama tiesa, kura izskata lietu pēc būtības, ir tiesīga pārkvalificēt faktiskos un tiesiskos apstākļus, kuri tai izklāstīti.

67 Attiecībā uz šī pamata otro un trešo daļu *C. Staelen* uzskata, ka, lai gan ombuds, protams, var balstīties uz Savienības iestādes sniegto informāciju, ja vien nav tādu faktu, kas var likt apšaubīt tās ticamību, tomēr šajā lietā tas tā neesot tāpēc, ka iestādes apgalvojumu pārbaude ir tieši tas, kas veido ombuda uzdevuma būtību.

Tiesas vērtējums

68 Vispirms ir jāatgādina, ka pārsūdzētā sprieduma 205. punktā Vispārējā tiesa ir nospriedusi, ka ombuds nav rīkojies ar visu prasīto rūpību tad, kad viņš konstatēja, ka Parlaments nav īstenojis sliktu pārvaldību saistībā ar *C. Staelen* iekļaušanas piemēroto kandidātu sarakstā ilgumu, šajā ziņā paļaujoties uz vienkāršu Parlamenta apgalvojumu par atklāto konkursu EUR/A/151/98 sākotnēji izturējušo 22 kandidātu pieņemšanu darbā, taču nesaņemot pierādījumus par katru no šiem kandidātiem darbā pieņemšanas brīdī, lai gan šis apgalvojums vēlāk izrādījās kļūdainis. Tāpēc Vispārējā tiesa šajā pašā punktā, šajā ziņā atsaucoties uz pārsūdzētā sprieduma 84.–86. punktu, ir secinājusi, ka šis rūpības trūkums var izraisīt Savienības atbildību.

69 Pārsūdzētā sprieduma 223. punktā Vispārējā tiesa vēlreiz ir apstiprinājusi, ka šī rūpības trūkuma dēļ ombuds kļūdaini uzskatīja noteiktus faktus par pierādītiem un tāpēc kļūdaini secināja, ka Parlaments nav īstenojis sliktu pārvaldību.

70 Saistībā ar otrā pamata pirmo daļu ir skaidrs – kā to norāda ombuds un kā tas arī izriet no pārsūdzētā sprieduma 162. un 197. punkta –, ka *C. Staelen*, pamatojot savu prasību Vispārējā tiesā, ir balstījusies uz to, ka ombuds ir pieļāvis acīmredzamu kļūdu vērtējumā, 2011. gada 31. marta lēmumā, kas pieņemts izmeklēšanas pēc savas ierosmes iznākumā, uzskatot, ka Parlaments nav diskriminējis *C. Staelen* salīdzinājumā ar citiem veiksmīgajiem atklātā konkursa EUR/A/151/98 kandidātiem attiecībā uz piemēroto kandidātu saraksta spēkā esamības ilgumu.

71 Lemjot par šo pamatu, Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 202.–205. punktā ir nospriedusi, ka ombuds šajā gadījumā nav izpildījis savu rūpības pienākumu, jo kļūdījās, nepārbaudot, vai ir pamatots Parlamenta apgalvojums par to, cik ilgi attiecīgi *C. Staelen* un pārējie konkrētā konkursa veiksmīgie kandidāti bijuši iekļauti piemēroto kandidātu sarakstā. Šādi Vispārējā tiesa būtībā ir nospriedusi, ka ombuds, neizrādot rūpību un piesardzību, ir pieļāvis kļūdu vērtējumā, kas viņam lika kļūdaini uzskatīt, ka nav pamata konstatēt Parlamenta sliktas pārvaldības gadījumu.

72 Šajos apstākļos ir jāuzskata, ka Vispārējā tiesa, šādi pārkvalificējot pamatu, par kuru tai bija jālemj, nav nedz to sagrozījusi, nedz tātad lēmusi, pārsniedzot prasījuma robežas, un ka tāpēc otrā apelācijas sūdzības pamata pirmā daļa ir jānoraida.

73 Turklāt, nepastāvot nepieciešamībai lemt par šī pamata otro daļu, saistībā ar šī pamata trešo daļu ir jānorāda, ka, pārsūdzētā sprieduma 205. punktā nospriežot, ka šajā lietā ombudam pārmestais rūpības trūkums ir uzskatāms par pietiekami būtisku pārkāpumu, kas var izraisīt Savienības atbildību, un šajā ziņā vienkārši atsaucoties uz minētā sprieduma 84.–86. punktā izklāstītajiem apsvērumiem, Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, kas ir analoga kļūdām, kuras jau konstatētas, vērtējot pirmā apelācijas sūdzības pamata trešo un ceturto daļu.

74 Kļūdu tiesību piemērošanā, kas attiecas uz Savienības tiesību “pietiekami būtisku pārkāpuma” jēdzienu un ko Vispārējā tiesa ir pieļāvusi pārsūdzētā sprieduma 86. punktā, kā pirmā apelācijas sūdzības pamata pirmās daļas vērtējuma ietvaros ir konstatēts šī sprieduma 45. punktā, liek noraidīt vērtējumu, balstoties uz kuru minētā tiesa pārsūdzētā sprieduma 205. punktā ir izdarījusi šādu kvalifikāciju.

75 No iepriekš izklāstītajiem apsvērumiem izriet, ka otrā pamata trešā daļa ir jāapmierina.

Par trešo apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

- 76 Saistībā ar savu trešo pamatu ombuds apgalvo, ka, pārsūdzētā sprieduma 269. punktā nospriežot, ka ombuds, neievērojot saprātīgu termiņu, kurā *C. Staelen* bija tiesības saņemt atbildi uz savām vēstulēm, ir pieļāvis Savienības tiesību normas, ar kuru tiek piešķirtas tiesības privātpersonām, “pietiekami būtisku pārkāpumu”, un tādējādi secinot, ka jebkura šī saprātīgā termiņa pārsniegšana izraisa ombuda atbildību, Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā, ka ir jānošķir vienkāršs un “pietiekami būtisks” Savienības tiesību pārkāpums. Šādi rīkodamās, Vispārējā tiesa neesot izpildījusi savu pienākumu ņemt vērā visus atbilstošos elementus, kuri tai ļautu izlemt šo jautājumu.
- 77 *C. Staelen* apstrīd, ka šajā ziņā būtu pieļauta jebkāda kļūda tiesību piemērošanā.

Tiesas vērtējums

- 78 Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 256. punktā vispirms norādot, ka ombuds divreiz nav izpildījis savu pienākumu saprātīgā termiņā atbildēt uz *C. Staelen* vēstulēm, pēc tam šī paša sprieduma 269. punktā ir vienīgi kodolīgi apstiprinājusi, ka, šādi neievērojot *C. Staelen* tiesības saņemt atbildi saprātīgā termiņā, ombuds ir pieļāvis pietiekami būtisku Savienības tiesību normas, ar kuru tiek piešķirtas tiesības privātpersonām, pārkāpumu, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 79 Tādējādi Vispārējā tiesa ir pielīdzinājusi ikvienu pienākuma rīkoties saprātīgā termiņā pārkāpumu pietiekami būtiskam Savienības tiesību normas pārkāpumam.
- 80 Šādi rīkojoties, Vispārējā tiesa nav ņēmusi vērā šī sprieduma 31.–33. punktā minēto Tiesas judikatūru.
- 81 Turklāt Vispārējā tiesa nav norādījusi nekādu pamatojumu Savienības tiesību pārkāpuma, kuru tā iepriekš ir konstatējusi, “pietiekami būtiskajam” raksturam.
- 82 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka pienākums norādīt Tiesas nolēmumu pamatojumu izriet no Eiropas Savienības Tiesas statūtu 36. panta, kas Vispārējai tiesai ir piemērojams saskaņā ar šo pašu statūtu 53. panta pirmo daļu un Vispārējās tiesas Reglamenta 117. pantu (šajā ziņā skat. spriedumu, 2007. gada 4. oktobris, *Naipes Heraclio Fournier/ITSB*, C-311/05 P, nav publicēts, EU:C:2007:572, 51. punkts).
- 83 Turklāt no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka sprieduma pamatojumā skaidri un nepārprotami ir jābūt norādītai Vispārējās tiesas argumentācijai, lai ieinteresētajām personām ļautu uzzināt pieņemtā nolēmuma pamatojumu un Tiesai veikt tiesas kontroli (skat. it īpaši spriedumu, 2011. gada 20. janvāris, *General Química u.c./Komisija*, C-90/09 P, EU:C:2011:21, 59. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 84 Šajā lietā jebkāda pamatojuma neesamība, lai motivētu “pietiekami būtiska pārkāpuma” kvalifikāciju, ko Vispārējā tiesa veikusi pārsūdzētā sprieduma 269. punktā, liedz Tiesai iespēju izvērtēt, vai, kā to būtībā apgalvo ombuds saistībā ar savu trešo apelācijas sūdzības pamatu, Vispārējā tiesa ir vai nav pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, veicot šādu kvalifikāciju.
- 85 Šāda pamatojuma neesamība, kas veido būtisku procedūras noteikumu pārkāpumu un tādējādi rada šķērslī Tiesas kontroles veikšanai, ir absolūts pamats, kuru Tiesa var izvirzīt pēc savas ierosmes (šajā ziņā skat. spriedumus, 1997. gada 20. februāris, *Komisija/Daffix*, C-166/95 P, EU:C:1997:73, 24. punkts, kā arī 2016. gada 28. janvāris, *Quimitécnica.com* un *de Mello/Komisija*, C-415/14 P, nav publicēts, EU:C:2016:58, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 Šajos apstākļos ombuda trešais pamats ir jāapmierina.

Par ceturto apelācijas sūdzības pamatu

Lietas dalībnieku argumenti

87 Ombuds apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 290. punktā sūdzības iesniedzējas ticības ombuda iestādei zudumu, ko radījušas viņa pieļautās kļūdas, kvalificējot – turklāt bez jebkāda izskaidrojuma – kā “morālo kaitējumu”, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.

88 *C. Staelen* apstrīd, ka šajā ziņā būtu pieļauta jebkāda kļūda tiesību piemērošanā.

Tiesas vērtējums

89 No pārsūdzētā sprieduma 290. punkta izriet, ka morālais kaitējums, ko Vispārējā tiesa atzinusi kā nodarītu *C. Staelen*, šajā gadījumā izpaužas kā, pirmkārt, attiecīgās personas ticības ombuda iestādei zudums un, otrkārt, kā šīs personas sajūta vai uztvere, ka viņa veltīgi izšķērdē savu laiku un enerģiju saistībā ar sūdzību, kuru viņa iesniegusi minētajai Savienības struktūrai.

90 Ceturtais apelācijas sūdzības pamats, ciktāl pārsūdzētais spriedums tiek kritizēts saistībā ar pirmo šī morālā kaitējuma sastāvdaļu, proti, ticības ombuda iestādei zudumu, ietver divas daļas. Ombuds pārmet Vispārējai tiesai gan to, ka tā kļūdaini ir kvalificējusi minēto sastāvdaļu kā “morālo kaitējumu”, gan to, ka tā ir veikusi šo kvalifikāciju bez jebkāda izskaidrojuma.

91 Saistībā ar pamata pirmo daļu ir jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru kaitējumam, kuru tiek lūgts atlīdzināt, ir jābūt reālam un droši zināmam (skat. it īpaši spriedumus, 1990. gada 7. februāris, *Culin/Komisija*, C-343/87, EU:C:1990:49, 27. punkts; 1998. gada 14. maijs, *Padome/de Nil un Impens*, C-259/96 P, EU:C:1998:224, 23. punkts, kā arī 2008. gada 21. februāris, *Komisija/Girardot*, C-348/06 P, EU:C:2008:107, 54. punkts un tajā minētā judikatūra).

92 Protams, nav noliedzams, ka, ņemot vērā ombudam uzticēto uzdevumu, Savienības pilsoņu ticība viņa spējai veikt padziļinātas un objektīvas izmeklēšanas šķietamos sliktas pārvaldības gadījumos ir būtiska. Kā ir uzsvērts Lēmuma 2008/587 preambulas 2. apsvērumā, šāda ticība turklāt ir arī būtiska, lai ombuda darbība vainagotos ar panākumiem.

93 Tomēr ir jānorāda, pirmkārt, ka tādi apsvērumi ļoti lielā mērā attiecas arī uz jebkuru citu Savienības iestādi vai struktūru, kurai ir jāpieņem lēmums saistībā ar individuālu iesniegumu, neatkarīgi no tā, vai tā būtu sūdzība, kā tas ir šajā lietā, vai prasība, vai arī, vispārīgāk runājot, jebkurš iesniegums, kurš minētajām iestādēm vai struktūrām ir jāizskata.

94 Otrkārt, iespējamais ticības ombuda iestādei zudums, ko var izraisīt darbības, kuras viņš veic savu izmeklēšanu ietvaros, netieši var ietekmēt visas personas, kurām ir tiesības jebkurā brīdī iesniegt viņam sūdzību.

95 No tā izriet, ka Vispārējā tiesa, kvalificējot apgalvoto *C. Staelen* ticības ombuda iestādei zudumu kā atlīdzināmu morālo kaitējumu, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā. No tā izriet, ka ceturta pamata pirmā daļa ir jāapmierina, neņemot par tā otro daļu.

Par piekto apelācijas sūdzības pamatu

- 96 Saistībā ar savas apelācijas sūdzības piekto pamatu ombuds apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 292. un 293. punktā nospriežot, ka šīs struktūras pieļautais prettiesiskums tās veiktās izmeklēšanas pēc savas ierosmes ietvaros ir *C. Staelen* nodarītā morālā kaitējuma noteicošais cēlonis un izpaužas kā viņas ticības ombuda iestādei zudums, ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā.
- 97 Ņemot vērā šī sprieduma 95. punktā izdarīto secinājumu, vairs nav jālemj par šo piekto pamatu.

Par pārsūdzētā sprieduma daļēju atcelšanu

- 98 Tā kā apelācijas sūdzības pirmā pamata pirmā, trešā un ceturrtā daļa, otrā pamata trešā daļa un trešais pamats ir atzīti par pamatoti, no tā izriet, ka četras no piecām ombuda darbībām, kuras Vispārējā tiesa pārsūdzētajā spriedumā atzinusi par prettiesiskām, šī tiesa ir kvalificējusi kā pietiekami būtiskus Savienības tiesību pārkāpumus, kuri var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, tikai tāpēc, ka attiecībā uz trim no šīm četrām darbībām ir pieļautas kļūdas tiesību piemērošanā un attiecībā uz ceturto darbību nav norādīts nekāds pamatojums. Turklāt ceturtais pamats ir ticis apmierināts tāpēc, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi kļūdu tiesību piemērošanā, kvalificējot eventuālo *C. Staelen* ticības ombuda iestādei zudumu kā atlīdzināmu morālo kaitējumu, ko radījis veids, kā šī iestāde šajā lietā ir veikusi savus izmeklēšanas pienākumus.
- 99 Šajos apstākļos Vispārējās tiesas lēmumam piespriet ombudam izmaksāt *C. Staelen* atlīdzību nav juridiskā pamata.
- 100 No tā izriet, ka ir jāatceļ pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 1. punkts.
- 101 Turpretim nav jāatceļ minētās rezolutīvās daļas 2. punkts, ar kuru Vispārējā tiesa ir noraidījusi *C. Staelen* prasību pārējā daļā, jo šo lēmumu neskar fakts, ka izskatāmās apelācijas sūdzības pirmais līdz ceturtais pamats ir daļēji pamatoti.
- 102 Visbeidzot, ņemot vērā daļēju pārsūdzētā sprieduma atcelšanu, Vispārējās tiesas lēmums attiecībā uz tiesāšanās izdevumiem un tāad pārsūdzētā sprieduma rezolutīvās daļas 3. un 4. punkts arī ir jāatceļ.

Par prasību Vispārējā tiesā

- 103 Atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 61. panta pirmajai daļai Vispārējās tiesas nolēmuma atcelšanas gadījumā Tiesa pati var taisīt galīgo spriedumu lietā, ja strīds ir izskatāmā stāvoklī. Tā tas ir šajā gadījumā.
- 104 Attiecībā uz, pirmām kārtām, ombudam pārmestajiem rūpības pienākuma pārkāpumiem ir jāatgādina, ka tie vispirms ir saistāmi ar faktu, ka sākotnējās izmeklēšanas ietvaros nav izmeklēts jautājums par to, kad un kā *C. Staelen* iekļaušana piemēroto kandidātu sarakstā ir tikusi paziņota pārējām Savienības iestādēm un struktūrām.
- 105 Runājot par šo pārkāpumu, ir jākonstatē, ka tas ir pietiekami būtisks, lai izraisītu Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 106 Proti, atbilde uz jautājumu par to, kad un kā Savienības iestādes un struktūras tika informētas par *C. Staelen* vārda iekļaušanu piemēroto kandidātu sarakstā, bija viens no būtiskajiem elementiem, kas veidoja ombuda izmeklēšanas priekšmetu, lai noskaidrotu, vai Parlaments, rīkojoties attiecībā uz attiecīgās personas lietas materiāliem pēc šādas iekļaušanas, bija atbildīgs par sliktas pārvaldības

gadījumū. Turklāt pārbaude, vai par ŗo iekļaušanu patieŗām ticis paziņots pārējām Savienības iestādēm un struktūrām un ar kādiem līdzekļiem, bija viens no mērķiem, kas skaidri norādīts ombuda lēmumā par pārbaudes veikšanu.

- 107 Tomēr ombuds ŗajā ziņā ir nolēmis, ka pietiek tikai ar vienu Parlamenta paziņojumu, proti, dokumentu, sauktu “pooling”, kas ir datēts ar 2007. gada 14. maiju un no kura izriet, ka ŗajā datumā piemēroto kandidātu sarakstā esot bijis iekļauts vairs tikai viens kandidāts. Tādējādi ombuds no ŗi dokumenta secināja, ka *C. Staelen* ir vienīgā kandidāte, kuras vārds joprojām ir minētājā sarakstā, un ka pārējās Savienības iestādes un struktūras, ŗemot vērā, ka ŗis dokuments ir tāds, ar kuru var iepazīties, tātad ir varējuŗas zināt ŗo informāciju vismaz kopŗ 2007. gada 14. maijā.
- 108 Pat ja tiktu pieņemts, ka ombuds no attiecīgā dokumenta ir saprātīgi varējis secināt, ka citām Savienības iestādēm un struktūrām vismaz kopŗ ŗi dokumenta datuma, proti, 2007. gada 14. maijā, bija zināms par *C. Staelen* iekļaušanu piemēroto kandidātu sarakstā, tomēr, kā to ombuds ir atzinis savā iebildumu rakstā, tas neļāva noteikt, kad un kā Parlaments par minēto iekļaušanu, kas uzskatāma par notikuŗu 2005. gada 17. maijā, ir paziņojis ŗim iestādēm un struktūrām.
- 109 No tā izriet, ka, sava 2007. gada 22. oktobra lēmuma 2.5. punktā secinot, ka Parlaments patieŗām ir paziņojis pārējām Savienības iestādēm par *C. Staelen* iekļaušanu piemēroto kandidātu sarakstā, un ŗajā ziņā it īpaŗi atsaucoties uz pārbaudes, kas aplūkotājā kontekstā bija acīmredzami nepietiekama, rezultātu, ombuds, neievērojot rūpību un piesardzību, ir pieļāvis neattaisnojamu kļūdu vērtējumā un tāpēc būtiski un acīmredzami nav ievērojis robeŗas, kas izmeklēŗanas norises ietvaros noteiktas viņa novērtējuma brīvībai.
- 110 Turpinot, attiecībā uz ombudam pārmeŗto rūpības pienākuma pārkāpumu, būtībā ŗemot vērā faktu, ka viņam nav izdevies pamatot sava 2007. gada 22. oktobra lēmuma 2.4. punktā ietverto vērtējumu citādi kā vien ar pieņēmumu, kas balstīts uz dokumentiem, kuru raksturu un saturu viņŗ nav varējis precizēt, ir arī jāuzskata, ka ŗis pārkāpums ir pietiekami būtisks.
- 111 Proti, pirmkārt, ombuda veiktā sākotnējā izmeklēŗana un pārbaude attiecās tostarp uz jautājumu, vai *C. Staelen* vārda iekļauŗana piemēroto kandidātu sarakstā ir tikusi darīta zināma visiem Parlamenta ģenerāldirektorātiem. Otrkārt, ombuds sava 2007. gada 22. oktobra lēmuma 2.4. punktā ŗajā ziņā apgalvoja, ka, ŗemot vērā Parlamenta lietas materiālu pārbaudi, *C. Staelen* kandidatūra patieŗām ir tikusi nodota minēto ģenerāldirektorātu rīcībā.
- 112 Tomēr, ŗādi formulējot minēto apgalvojumu savā 2007. gada 22. oktobra lēmumā, ar kuru pabeigta sākotnējā izmeklēŗana, attiecībā uz aspektu, kuram ir nozīme, lai atklātu eventuālu sliktas pārvaldības gadījumu, un attiecībā uz kuru konkrēti tika veikta minētā izmeklēŗana, vienlaikus ŗajā lēmumā neveicot precīzāku atsauci uz dokumentiem, kuri ļautu pamatot minēto apgalvojumu, un arī nespējot pamatot ŗo apgalvojumu citādi kā vien ar pieņēmumu, kurŗ izklāstīts viņa procesuālajos dokumentos tiesvedībā Vispārējā tiesā un saskaņā ar kuru “viss līdz ar to liek domāt, ka [tā] pārstāvji [..], veicot pārbaudi, patiesībā ir redzējuŗi dokumentus, kuri apstiprināja, ka Parlaments bija informējis tā dienestus par faktu, ka prasītājas vārds ticis ietverts [piemēroto kandidātu] sarakstā”, ombuds, neievērojot rūpību un piesardzību, ir pieļāvis neattaisnojamas kļūdas un būtiski un acīmredzami nav ievērojis robeŗas, kas izmeklēŗanas norises ietvaros noteiktas viņa novērtējuma brīvībai.
- 113 Visbeidzot, ir jāaplūko jautājums par rūpības pienākuma pārkāpumu saistībā ar faktu, ka ombuds savā 2011. gada 31. marta lēmumā, ar kuru pabeigta izmeklēŗana pēc savas ierosmes, ir secinājis, ka Parlaments nav pieļāvis sliktu pārvaldību attiecībā uz *C. Staelen*, no vienas puses, un pārējo atklātā konkursa EUR/A/151/98 veiksmīgo kandidātu, no otras puses, iekļauŗanas piemēroto kandidātu sarakstā attiecīgo ilgumu, ŗajā izmeklēŗanas aspektā uzskatot, ka pietiek vien ar Parlamenta sniegto skaidrojumu, un nepārliecinoties, vai fakti, uz kuriem balstīts ŗis skaidrojums, ir patiesi.

- 114 Šajā ziņā Tiesa jau ir nospriedusi, ka tad, kad administrācijai ir jāveic izmeklēšana, tai tā ir jāveic iespējami rūpīgi, lai kļiedētu jebkādas šaubas un noskaidrotu situāciju (šajā ziņā skat. spriedumu, 1986. gada 11. novembris, *Irish Grain Board*, 254/85, EU:C:1986:422, 16. punkts).
- 115 Šajā gadījumā no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka ombuds savā 2011. gada 31. marta lēmumā ir uzskatījis, ka *C. Staelen* apgalvotā atšķirība starp to, cik ilgi viņa bija iekļauta piemēroto kandidātu sarakstā, un to, cik ilgi tajā bija iekļauti pārējie veiksmīgie kandidāti, nav atzīstama par Parlamenta pieļautu sliktu pārvaldību, jo ombuds atzina par pārliecinošu minētās iestādes šajā ziņā sniegto skaidrojumu, proti, ka šie pārējie veiksmīgie kandidāti bija pieņemti darbā divu gadu laikā pēc minētā saraksta publicēšanas, savukārt *C. Staelen* vārds bija iekļauts šajā sarakstā nedaudz ilgāk nekā divus gadus.
- 116 Tomēr, ņemot vērā minētos lietas materiālus, ir skaidrs arī, ka izmeklēšana pēc savas ierosmes un pārbaude, kuras šajā lietā veicis ombuds un kuru mērķis bija noskaidrot, vai Parlamenta rīcība ir bijusi sliktas pārvaldības gadījums, tostarp skāra konkrētu jautājumu par to, vai *C. Staelen* ir bijusi iekļauta piemēroto kandidātu sarakstā isāku laiku nekā pārējie veiksmīgie kandidāti.
- 117 Šādos apstākļos ombuds – nepieļaujot neattaisojamu kļūdu un līdz ar to būtiski un acīmredzami nepārkāpjot savas novērtējuma brīvības robežas minētās izmeklēšanas veikšanā – savā 2011. gada 31. marta lēmumā, ar kuru pabeigta šī izmeklēšana, nevarēja secināt, ka šajā gadījumā tas tā nav un ka tāpēc attiecībā uz *C. Staelen* nav tikusi pieļauta diskriminācija, šajā ziņā balstoties vienīgi uz vienkāršu attiecīgās iestādes sniegtu skaidrojumu un pat necenšoties, izmantojot viņam saskaņā ar Lēmuma 94/262 3. panta 2. punktu pieejamos izmeklēšanas līdzekļus, iegūt detalizētāku informāciju, kas ļautu pārbaudīt, vai fakti, uz kuriem sev par labu šādi atsaukusies minētā iestāde un uz kuriem balstīts šis paskaidrojums, ir patiesi.
- 118 Otrām kārtām, saistībā ar *C. Staelen* apgalvojumu par viņas tiesību uz to, lai šie iesniegumi tiktu izskatīti saprātīgā termiņā, pārkāpumu, ir jānorāda, ka patiešām attiecīgi astoņu un piecu mēnešu termiņš, kurā ombuds – 2008. gada 1. jūlijā – ir atbildējis uz divām viņam adresētām *C. Staelen* vēstulēm, proti, pirmo vēstuli, kas datēta ar 2007. gada 19. oktobri, un otro vēstuli, kas datēta ar 2008. gada 24. janvāri, pirmšķietami var likties īpaši ilgs.
- 119 Tomēr, pat tad, ja starp pusēm nav strīda, ka ombudam būtu bijusi ātrāk jāsniedz atbilde uz divām iepriekš minētajām vēstulēm, šajā lietā nevar tikt uzskatīts, ka šādi, novēloti atbildot uz šīm vēstulēm, ombuds šajā gadījumā ir pieļāvis Savienības tiesību normas, ar kuru tiek aizsargātas privātpersonas, “pietiekami būtisku pārkāpumu” šī sprieduma 31. un 32. punktā atgādinātās Tiesas judikatūras izpratnē.
- 120 Šajā ziņā ir jānorāda, ka *C. Staelen* 2007. gada 19. oktobra vēstule bija domāta, lai nosūtītu ombudam Parlamenta 2007. gada 15. oktobra vēstuli attiecībā uz piemēroto kandidātu saraksta termiņa izbeigšanos no 2007. gada 31. augusta. Runājot par 2008. gada 24. janvāra vēstuli, tās mērķis bija uzdot ombudam jautājumu par to, vai, ņemot vērā 2007. gada 19. oktobra vēstulē ietvertos faktus, viņš paredz izvērtēt iespēju no jauna uzsākt sākotnējo izmeklēšanu, kas ar 2007. gada 22. oktobra lēmumu tolaik bija pabeigta.
- 121 Tomēr saistībā ar 2007. gada 19. oktobra vēstuli ombudam veltītais pārmetums ir nevis par to, ka viņš paziņojis *C. Staelen* savu 2007. gada 22. oktobra lēmumu, ar kuru pabeigta viņa sākotnējā izmeklēšana, attiecīgajā gadījumā neņemot vērā minētajā vēstulē esošos faktus, bet gan vienīgi par to, ka viņš novēloti atbildējis uz šo vēstuli. Turklāt ombuds šajā ziņā savā iebildumu rakstā tiesvedībā Vispārējā tiesā ir norādījis, ka viņš saņēma minēto vēstuli tikai 2007. gada 22. oktobrī, proti, brīdī, kad jau bija pieņemts viņa lēmums pabeigt sākotnējo izmeklēšanu.

- 122 No iepriekš minētā tostarp izriet, ka ne šis pārmetums, ne arī pārmetums attiecībā uz novēloto atbildi, kuru ombuds sniedzis uz 2008. gada 24. janvāra vēstuli, šajā lietā neattiecas uz veidu, kā ombuds ir veicis un pabeidzis savu sākotnējo izmeklēšanu un izmeklēšanu pēc savas ierosmes.
- 123 Tomēr, it īpaši ņemot vērā, ka ombuds ar savu 2007. gada 22. oktobra lēmumu bija nolēmis pabeigt izmeklēšanu, kas bija turpinājusies vairāk nekā gadu, nevar tikt uzskatīts, pirmkārt, ka tas vien, ka ombuds pirmām kārtām nesniedza atbildi uz viņam *in extremis* nosūtīto *C. Staelen* 2007. gada 19. oktobra vēstuli, vēl pirms viņa 2008. gada 24. janvārī vērsās pie ombuda ar iesniegumu, ar kuru iztaujāja viņu par iespēju no jauna uzsākt izmeklēšanu, balstoties uz minētajā 2007. gada 19. oktobra vēstulē norādīto faktu, liecina, ka viņš ir būtiski un acīmredzami pārkāpis šī sprieduma 33. punktā atgādinātās plašās rīcības brīvības, kas viņam piešķirta, lai vērtētu viņam iesniegto sūdzību pamatotību un to izskatīšanas virzību, robežas vai ka viņš šādā kontekstā nav ievērojis *C. Staelen* tiesības uz to, lai šie iesniegumi tiktu ņemti vērā saprātīgā termiņā.
- 124 Otrkārt, šajā pašā kontekstā arī nevar tikt uzskatīts, ka otrām kārtām un tiklīdz saņemts šāds aicinājums apsvērt iespēju no jauna uzsākt izmeklēšanu, kura tikko pabeigta, ombuds, ieņemot nostāju attiecībā uz minēto aicinājumu tikai piecu mēnešu laikā no tā datuma, ir būtiski un acīmredzami pārkāpis šīs pašas robežas vai nav ievērojis attiecīgās personas tiesības uz to, lai šie iesniegumi tiktu ņemti vērā saprātīgā termiņā.
- 125 No tā izriet, ka tas vien, ka ombuds ir nedaudz novēloti atbildējis uz divām iepriekš minētajām *C. Staelen* vēstulēm, nevar izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 126 No visa iepriekš minētā izriet, ka ombuds, veicot savu sākotnējo izmeklēšanu un izmeklēšanu pēc savas ierosmes, ir pieļāvis trīs sava rūpības pienākuma “pietiekami būtiskus pārkāpumus” šī sprieduma 31. un 32. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē, kā arī pārkāpumu, kuru, kā tas izriet no pirmā apelācijas sūdzības pamata otrās daļas vērtējuma, pamatoti konstatējusi Vispārējā tiesa saistībā ar to, ka ombuds ir sagrozījis Parlamenta 2007. gada 20. marta atzinuma saturu, un tas veido tādu pietiekami būtisku pārkāpumu kopumu, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību.
- 127 Šajos apstākļos vēl ir jāizvērtē, vai minētie pārkāpumi ir nodarījuši *C. Staelen* reālu un droši zināmu morālo kaitējumu šī sprieduma 91. punktā atgādinātās judikatūras izpratnē, šajā ziņā pārliecinoties, ka šis kaitējums ir tiešas šo pārkāpumu sekas (šajā ziņā skat. it īpaši spriedumu, 2007. gada 28. jūnijs, *Internationaler Hilfsfonds/Komisija*, C-331/05 P, EU:C:2007:390, 23. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 128 Tā kā Tiesa šī sprieduma 95. punktā ir apmierinājusi ceturrtā apelācijas sūdzības pamata pirmo daļu, vispirms ir jākonstatē, ka šī paša sprieduma 92.–94. punktā izklāstīto motīvu dēļ *C. Staelen* nav pamata atsaukties uz atlīdzināmu morālo kaitējumu saistībā ar viņas ticības ombuda iestādei zudumu šādu pārkāpumu dēļ.
- 129 Tomēr *C. Staelen* ir norādījusi arī uz morālā kaitējuma esamību, kas būtībā, kā izriet no tās procesuālajiem dokumentiem tiesvedībā Vispārējā tiesā, ir saistīts ar “psiholoģiskā kaitējuma” sajūtu, kuru viņa esot izjutusi veida, kā tika izskatīta viņas ombudam iesniegtā sūdzība, dēļ.
- 130 Nedz ombuda paustā atvainošanās, nedz viņa kļūdas saistībā ar Parlamenta atzinuma satura sagrozīšanu novēlotā izlabošana, ne arī izmeklēšana pēc savas ierosmes šajā gadījumā nav kompensējušas šādi nodarīto morālo kaitējumu.
- 131 Šajos apstākļos ir jānospiež, ka *C. Staelen* nodarītais morālais kaitējums tiks adekvāti atlīdzināts, izmaksājot viņai kompensāciju EUR 7000 apmērā.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 132 Tiesas Reglamenta 184. panta 2. punktā ir paredzēts, ka Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem, ja apelācijas sūdzība ir nepamatota vai ja tā ir pamatota un Tiesa lietā taisa galīgo spriedumu. Atbilstoši šī reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz tā 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram nolēmums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram nolēmums ir labvēlīgs. Šī paša reglamenta 138. panta 3. punktā ir paredzēts, ka, ja lietas dalībniekiem nolēmums ir daļēji labvēlīgs un daļēji nelabvēlīgs, lietas dalībnieki sedz savus tiesāšanās izdevumus paši, tomēr, ja to pamato lietas apstākļi, Tiesa var nolemt, ka lietas dalībnieks papildus saviem tiesāšanās izdevumiem atlīdzina daļu no pretējās puses tiesāšanās izdevumiem.
- 133 Šajā lietā, lai gan ombuda apelācijas sūdzība ir tikusi apmierināta un līdz ar to pārsūdzētais spriedums daļēji tiek atcelts, Tiesa, galīgi izlemjot *C. Staelen* prasību, daļēji to ir apmierinājusi. Turklāt ombuds ir lūdzis, lai taisnīgi un godīgi tiktu lemts par tiesāšanās izdevumiem.
- 134 Līdz ar to, ņemot vērā lietas apstākļus, ir jānospiež, ka ombuds sedz savus, kā arī atlīdzina *C. Staelen* tiesāšanās izdevumus gan tiesvedībā pirmajā instancē, gan šajā apelācijas instancē.
- 135 Turklāt, tā kā 2016. gada 29. jūnija rīkojumā Ombuds/*Staelen* (C-337/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:670) lēmuma par tiesāšanās izdevumiem pieņemšana saistībā ar *C. Staelen* iesniegto pretapelācijas sūdzību šajā instancē, kā tas paredzēts Tiesas Reglamenta 137. pantā, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī reglamenta 184. panta 1. punktu, tika atlikta, atbilstoši šīm pašām normām par minētajiem tiesāšanās izdevumiem ir jālemj šajā spriedumā, kas ir galīgs.
- 136 Šajā ziņā, tā kā *C. Staelen* prasījumi minētās pretapelācijas ietvaros ir noraidīti un ombuds ir lūdzis, lai viņai tiktu piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam viņai ir jāpiespriež atlīdzināt ombuda tiesāšanās izdevumus saistībā ar pretapelācijas sūdzību, kā arī segt savus tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (virspalāta) nospriež:

- 1) ***Claire Staelen* prasījums, kas formulēts viņas atbildes rakstā uz apelācijas sūdzību un ar kuru tiek lūgts piespriest Eiropas ombudam izmaksāt viņai EUR 50 000, ir nepieņemams;**
- 2) **atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2015. gada 29. aprīļa sprieduma *Staelen/Ombuds* (T-217/11, EU:T:2015:238) rezolutīvās daļas 1., 3. un 4. punktu;**
- 3) **piespriest Eiropas ombudam izmaksāt *Claire Staelen* atlīdzību EUR 7000 apmērā;**
- 4) ***Claire Staelen* sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas ombuda tiesāšanās izdevumus saistībā ar pretapelācijas sūdzību, kas noraidīta ar 2016. gada 29. jūnija rīkojumu Ombuds/*Staelen* (C-337/15 P, nav publicēts, EU:C:2016:670);**
- 5) **Eiropas ombuds sedz savus, kā arī atlīdzina *Claire Staelen* tiesāšanās izdevumus gan saistībā ar tiesvedību pirmajā instancē, gan apelācijas instancē.**

[Paraksti]